

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-503

19.5.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på garasjebygg – plutselig utvasking av masser som følge av overvann?

Sikrede oppdaget at garasjebygget hans hadde sunket, og at det manglet masser under deler av grunnmuren. Han meldte om forholdet til foretaket i juli 2024 og opplyste om at store mengder overvann hadde vasket bort massene i løpet av kort tid. Foretaket rekvirerte fagkyndig K, som konkluderte med at skaden skyldtes håndverkerfeil ved oppføring av garasjen i 2007. Ifølge K, hadde garasjen trolig seget over lang tid. Foretaket avslo dekning og anførte at det ikke var dokumentert en «plutselig» skade. Sikrede anførte på sin side at skaden hadde inntruffet i løpet av kort tid pga. uvanlig store mengder med overvann som rant ned mot garasjebygget. Han fremla også en fagkyndig rapport fra G, som konkluderte med at skaden ikke skyldtes håndverkerfeil, men «en eller flere uvanlige og enkeltstående hendelser med overvann ned tilkomstvei». Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at de fremlagte fagkyndige uttalelsene ikke sannsynliggjorde at skaden hadde oppstått «plutselig» i forsikringsrettslig forstand.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på garasjebygg.

Sikrede har bygningsforsikring som omfatter garasjen og dekker:

Plutselig og uforutsett skade ved:

- (...)
- Vannskader
- (...)
- Naturskade
- (...)
- Andre plutselige og uforutsette skader
- (...)

Håndverks- og entreprenørfeil – andre bygningsskader

- Følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje utført av faglært håndverker eller godkjent/registrert entreprenør.
- Følgeskaden må ha oppstått i forsikringstiden og blitt konstatert innen 10 år fra arbeidet ble utført.

Sikrede oppdaget sommeren 2024 at garasjebygget hans hadde sunket, og at det manglet masser under deler av grunnmuren. Han meldte forholdet til foretaket i juli samme år. I skademeldingen opplyste han at det var kommet vann inn under garasjen og vasket vekk en del masser under grunnmuren.

Foretaket engasjerte fagkyndig K for å besiktige skaden. K avdekket at det var oppstått sig i garasjehjørnet hvor ringmuren og bunnplaten hadde glidd fra hverandre. K's skaderapport hadde følgende opplysninger om garasjen:

Frittstående garasje oppført i 2007 (...). Deler av ringmur og bunnplate henger i fri luft uten understøtting av type masser som resten av garasjen med pukk. Det er synlige sprekker på innside som går igjen ute på ringmur - det er også noe betong på utside som kan indikere at sprekk er forsøkt fylt igjen tidligere.

Rapporten uttalte følgende om skadens utviklingstid:

Kunde har eid boligen i ca 7 år og har ikke oppdaget dette tidligere før nå nylig - utvikling av sprekkdannelse er derfor uklart.

Rapporten anga mangelfullt arbeid, trolig ved oppføring i 2007, som skadeårsak:

Basert på hva man kan se under befaring er oppbyggingen av grunnarbeid før støping mangelfull. Massene ringmur og bunnplate skal hvile på er stedvis ikke eksisterende.

Underliggende årsak;

Det er utført manglende arbeid/gjennomføring trolig ved oppføring av garasjen i 2007. Dette har trolig seget med tiden og utviklet seg i sakte tempo. På det meste kan man måle 50cm i fri luft fra ytterhjørnet og inn til faste masser.

Foretaket avsto erstatning på bakgrunn av opplysningene fra K og viste til at det ikke var dokumentert en «plutselig» skade, slik forsikringsvilkårene forutsatte.

Sikrede klaget på avslaget og opplyste at massene under garasjen ble vasket bort som følge av store mengder overvann i løpet av kort tid. Han fremla et bilde tatt i januar 2024, som viste at vann rant som en bekk ned mot sikredes garasje. Han hevdet også at han ikke hadde sett sprekker og sig i garasjebygget tidligere.

Sikrede fremla en rapport fra takstmann G, som mente at det var stor sannsynlighet for at skaden hadde oppstått pga. en eller flere uvanlige og enkeltstående hendelser med overvann ned tilkomstveien:

Hensynet til overvann rundt garasje ser ut til å være fagmessig utført, og fungerer meget godt under vanlige forhold.

Bak garasje er det en tydelig synk i terrenget. Det er merker etter dam over hele området bak garasje, hvilket tyder på at det har kommet mer vann bak garasje enn grunnen klarer å absorbere, og det har da 'mettet seg'. Det er i denne sammenheng verdt å merke seg at det er ingen «renner» fra et jevnt tilsig av vann, mye tyder derfor på at det har kommet for mye vann på for kort tid.

Forstøtningsmur bak garasje ser ut til å ha flyttet seg opp mot 8cm østover. Hvilket kan tyde på at grunnen innenfor forstøtningsmur har vært totalt mettet med vann og dermed skapt et unaturlig og plutselig høyt horisontalt jordtrykk mot murens innside og dermed skubbet muren ut. Noe som igjen da vil føre til utvasking/komprimering de bærende massene under garasjen.

Konklusjon er at hele overvannsystemet har av en eller annen grunn blitt satt ut av funksjon, da gjerne med tilstopping av løsmasser eller snø. Dette kombinert med store mengder overvann på kort tid har forårsaket store trykkforandringer i grunnen med påfølgende svikt i de bærende massene for garasje.

Som igjen har ført til at garasjen i sin helhet har sunket mot ene hjørnet. Det er derfor, på bakgrunn av overnevnte, stor sannsynlighetsovervekt for at skader har oppstått grunnet en eller flere uvanlige og enkeltstående hendelser med overvann ned tilkomstvei.

Foretakets takstmann T gikk gjennom rapporten fra G og uttalte følgende:

På denne garasjen går det et taknedløp rett ned i området uten utkast eller renne som vannet kan ledes bort fra bygningen uten å ta med masser. Her er det utvasking over tid.

Foretaket fastholdt sitt tidligere standpunkt, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 14.10.24.

Sikrede krever dekning for skade på garasje og anfører at skaden har oppstått som følge av at massene under grunnmuren er vasket ut pga. store mengder overvann. Skadeutviklingen har skjedd i løpet av kort tid, og skaden må anses for å ha oppstått «plutselig». Det er fremlagt dokumentasjon på mye regn den 22.1.24, og det var mer enn 38 cm snø på bakken før det begynte å regne. Dette resulterte i at avløp i vei over garasjen gikk tett, og vann kom nedover mot bebyggelsen til naboen og sikredes garasje. Det er ingen tvil om at skaden må ha skjedd plutselig og uventet ved mye nedbør og snøsmelting, jf. også at sikredes nabo denne dagen fikk vanninntrenging i huset, som forsikringen dekket. Sikrede viser til skaderapport fra fagkyndig G, som uttaler at store mengder overvann på kort tid har forårsaket trykkforandringer i grunnen med påfølgende svikt i de bærende massene for garasjen. Fagkyndig K brukte kun 15 minutter på befaringen, i motsetning til G som utførte en mye mer grundig undersøkelse.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er inntruffet «plutselig», dvs. innenfor et kortvarig og definert tidsrom. K konkluderer med at garasjen har seget over lang tid pga. håndverksfeil i 2007. Foretakets interne takstapparat har gjennomgått de fagkyndige rapporter på saken og kommet til at K sin konklusjon fremstår som mest sannsynlig. I rapporten fra G er det konkludert med at skaden skyldes «en eller flere uvanlige og enkeltstående hendelser med overvann ned tilkomstvei». Det er dermed ikke tilstrekkelig dokumentert at skaden har oppstått plutselig som følge av én enkelthendelse. Dekningen for følgeskade etter håndverksfeil kommer ikke til anvendelse, så lenge feilen ble begått for over ti år siden, slik K har konkludert med.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på garasje.

Sikredes forsikring omfatter «plutselig» skade. Forsikringsvilkårene definerer ikke når en skade har oppstått «plutselig», men uttrykket betyr at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid.

Høyesterett har i HR-2024-2040-A, følgende uttalelse om uttrykket:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se FinKN-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag (avsnitt 53).

Sikredes garasjebygg er skadet ved at deler av ringmuren og bunnplaten henger fritt i luften uten understøtting. Sikrede har forklart at store mengder vann i forbindelse med nedbør har vasket bort massene. Det er fremlagt flere fagkyndige rapporter og uttalelser.

K har konkludert med at mangelfull utføring av grunnarbeid under oppføringen av garasjen i 2007 trolig har ført til at garasjen har seget over tid, og at skaden har utviklet seg i sakte tempo.

Sikrede har fremlagt rapport fra G, som har konkludert med at store mengder overvann på kort tid har forårsaket trykkforandringer i grunnen med påfølgende svikt i de bærende massene under garasjen. Ifølge G er det stor sannsynlighetsovervekt for at skaden har oppstått på grunn av én eller flere uvanlige og enkeltstående hendelser med overvann som har kommet via tilkomstveien.

Foretakets interne takstmann har konkludert med at skaden skyldtes utvasking av masser over tid.

Ingen av de fremlagte fagkyndige vurderinger fastslår at skaden har skjedd i løpet av kort tid.

Uttalelsen fra G tilsier at skaden *kan* ha oppstått i løpet av kort tid, men sier samtidig at den også

kan ha oppstått som følge av flere hendelser med overvann. Dette gir ingen klar konklusjon mht. utviklingstiden.

Nemnda kan ikke se at de fremlagte fagkyndige uttalelsene i tilstrekkelig grad sannsynliggjør at skaden har oppstått «plutselig» i forsikringsrettslig forstand. Foretaket er dermed ikke ansvarlig for å dekke skaden under den ordinære bygningsforsikringen.

Forsikringen omfatter også følgeskader etter håndverksfeil, men denne dekningen forutsetter at skaden må ha blitt konstatert innen ti år fra da arbeidet ble utført. Garasjebygget ble ifølge sakens opplysninger oppført i 2007, og dermed 17 år før skaden ble konstatert. Følgeskader etter denne håndverksfeilen er derfor ikke omfattet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).